

PRIJEVOZ KAMIONOM — PLAĆANJE VOZARINE

PRIVREDNI SUD HRVATSKE

Presuda br. II Pž-2411/88-2 od 18. 04. 1989.

Vijeće: mr. Andrija Eraković, mr. Pave Dević, Božo Dragaš

Ako je u tovarnom listu navedeno koja osoba plaća vozarinu vozaru, treća osoba koja je primila robu i tovarni list nije dužna platiti vozarinu — Ako u tovarnom listu nije navedeno tko plaća vozarinu, pretpostavlja se da je pošiljalac uputio vozara da zahtijeva plaćanje vozarine od primatelja — Primatelj je dužan platiti vozarinu ako osoba navedena u tovarnom listu kao dužnik vozarine ne postoji.

Tužitelj je vozar, a tuženik primatelj tereta. Tužitelj navodi da je tuženik primio teret na temelju tri tovarna lista, i da je prema tome obvezan na plaćanje vozarine. Tijekom postupka je utvrđeno da je na dva tovarna lista bila navedena osoba koja je dužna platiti vozarinu, premda nije bila primatelj tereta, a na trećem je, istina, bila navedena ta osoba, ali ona nije postojala.

Prvostepeni sud je u cijelosti odbio tužbeni zahtjev, jer je stao na stajalište da tuženik nema pasivne legitimacije.

Drugostepeni sud je djelomično prihvatio tužbeni zahtjev na način da je potvrdio prvostepenu presudu u dijelu koji se odnosi na tovarne listove u kojima je bio točno naveden platilac vozarine, a prihvatio za vozarinu trećega tovarnoga lista.

Ispitujući pobijanu presudu u granicama razloga iz čl. 365. st. 2. ZPP ovaj drugostepeni sud je utvrdio da je presuda donesena u postupku u kojem nije počinjena bitna povreda odredaba parničnog postupka iz čl. 354. st. 2. ZPP.

Presuda je pravilna i zakonita u dijelu u kojem je tužitelj odbijen s tužbenim zahtjevom za iznos od dinara 286.340 spp jer je prvostepeni sud, utvrdivši da su u tovarnim listovima broj 9853 (list 30) i broj 8911 (list 26) kao platioci prijevoza navedene treće osobe i to »Tehnometal« Zagreb, »Zlatastar« Beograd, pravilno primijenio materijalno pravo kada je prihvatio prigovor promašene pasivne legitimacije.

Naime, preuzimanjem robe i tovarnog lista primalac nije obvezan platiti cijenu prijevoza ako je u tovarnom listu navedeno da prijevoz plaća druga osoba.

U slučaju da navedena osoba odbije platiti prijevozninu tada prijevoznik može naknadu za prijevoz zahtijevati od pošiljaoca (čl. 34. Zakona o ugovorima o prijevozu u cestovnom prometu — Sl. l. SFRJ broj 2/74 — u nastavku teksta: ZPC).

S obzirom na izloženo valjalo je u tom dijelu temeljem čl. 368. ZPP odbiti žalbu tužitelja kao neosnovanu i potvrditi presudu prvostepenog suda.

Presuda nije pravilna u dijelu u kojem je tužitelj odbijen s tužbenim zahtjevom za iznos od dinara 184.100 s naslova prevoznine fakturirane utuženim računom broj 2794/86 od 29. 08. 1986. za prijevoz izvršen temeljem tovarnog lista broj 8982 (list 28) na relaciji Kumanovo—Zogreb jer je na utvrđeno činjenično stanje prvostepeni sud pogrešno primijenio materijalno pravo kada je tužitelj odbio s tužbenim zahtjevom.

Preuzimanjem tovarnog lista, ako je izdat, i pošiljke, primatelj je u obvezi da isplati prevozniku (tužitelju) naknadu za prijevoz i to u onom iznosu s kojim je pošiljka opterećena. Na takav zaključak upućuje kako odredba čl. 82. ZPC tako i odredbe čl. 670. st. 1. i 659. st. 2. ZOO prema kojima se pretpostavlja, ako u tovarnom listu nije navedeno da pošiljatelj plaća naknadu za prijevoz i ostale troškove u vezi s prijevozom, da je pošiljač uputio prijevoznika da ih naplati od primatelja.

Budući iz potpisa i pečata na tovarnom listu proizlazi da je upravo tuženik primio pošiljku to je u obvezi da tužitelj isplati prevozninu u utuženom iznosu koji nije sporan među strankama.

Okolnost da je prijevoznik kao platioca prijevoza u tovarnom listu naznačio »Bigla« OOUR »Robni terminali Jankomir« Zagreb kod činjenice da tuženik ni ne tvrdi da postoji tvrtka pod nazivom »Bigla« te da je tuženi OOUR koji je primio robu i tovarni list od prijevoznika ujedno naveden kao platilac prijevoza, ukazuje da je pravilnom primjenom materijalnog prava trebalo prihvatiti tužbeni zahtjev u odnosu na tuženika za tako obavljeni prijevoz.

Cijeneći da je u odnosu na dio tužbenog zahtjeva od dinara 180.100 spp ostvaren žalbeni razlog pogrešne primjene materijalnog prava, valjalo je u tom dijelu temeljem čl. 373. toč. 4. ZPP preinačiti prvostepenu presudu i tužbeni zahtjev prihvatiti te citirani platni nalog održati na snazi (čl. 451. st. 4. ZPP).

Odluka o troškovima postupka u povodu žalbe temelji se na odredbi čl. 166. st. 2. u vezi sa čl. 154. st. 4. ZPP a tužitelju je trošak odmjeren na iznos s kojim je uspio u parnici i to za taksu na presudu u iznosu od dinara 3.340 i na žalbu u iznosu od dinara 13.360 te za pristup punomoćnika — odvjetnika na ročište dana 12. 01. 1988. po Odvjetničkoj tarifi dinara 8.750 (Tbr. 9. toč. 1. i Tbr. 41) odnosno ukupno dinara 25.450.

Tuženiku je trošak odmjereno na iznos s kojim je uspio u sporu i to za taksu na prigovor (dinara 1.208) i nakon prijetoja troškova riješeno je kao pod toč. III. izreke.

Pave Dević

Summary

CARRIAGE BY TRUCK — FREIGHT PAYMENT

If in a way-bill it is stated which person pays the freight to carrier, a third person who received the goods and way-bill is not obliged to pay freight — If in the way-bill it is not stated who pays freight, it is supposed that the consignor has instructed the carrier to ask payment of freight from consignee — The consignee is obliged to pay freight if the person who is stated in the way-bill as debtor does not exist.